

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 8/24

Luksemburgā, 2024. gada 16. janvārī

Tiesas spriedums lietā C-33/22 | *Österreichische Datenschutzbehörde*

Parlamentārās izmeklēšanas komisijai principā jāievēro Vispārīgā datu aizsardzības regula

Tā tas nav gadījumā, ja tā faktiski veic darbību, kas vērsta uz valsts drošības aizsardzību

Izmeklēšanas komisijai, ko dalībvalsts parlaments izveidojis, izmantojot savas tiesības īstenot kontroli pār izpildvaru, principā jāievēro Vispārīgā datu aizsardzības regula (VDAR) ¹. Turklāt tad, ja šajā dalībvalstī ir tikai viena uzraudzības iestāde, tās kompetencē principā ir uzraudzīt to, ka VDAR ievēro šī izmeklēšanas komisija. Savukārt, ja izmeklēšanas komisija faktiski veic darbību, kas pati par sevi ir vērsta uz valsts drošības aizsardzību, tai VDAR nav saistoša un līdz ar to tā nav pakļauta uzraudzības iestādes kontrolei.

Austrijas parlamenta apakšpalāta jeb *Nationalrat* bija izveidojusi izmeklēšanas komisiju, kuras uzdevums bija noskaidrot, vai pastāv iespējama politiska ietekme uz Austrijas Federālo konstitucionālās kārtības aizsardzības un terorisma apkarošanas biroju ².

Uzklausīšanā, kas tika atspoguļota plašsaziņas līdzekļos, šī izmeklēšanas komisija uzklaušēja kādu liecinieku. Šis uzklaušīšanas protokols tika publicēts Austrijas parlamenta tīmekļvietnē. Tajā bija norādīts šā liecinieka pilns personvārds, lai arī šis liecinieks bija lūdzis to anonimizēt.

Uzskatāms, ka viņa personvārds esot norādīts pretrunā VDAR, šis liecinieks iesniedza sūdzību Austrijas Datu aizsardzības iestādē. Viņš paskaidroja, ka viņš strādāja par slepeno aģentu policijas operatīvajā vienībā, kas ir atbildīga par cīņu pret noziedzību uz publiskas lietošanas ceļiem. Datu aizsardzības iestāde šo sūdzību noraidīja, pamatojoties uz to, ka varas dalīšanas princips liedz šai iestādei kā izpildvaras atzarojumam uzraudzīt to, kā VDAR ievēro likumdošanas varai piederīgā izmeklēšanas komisija. Tad šis liecinieks vērsās Austrijas tiesās, lai šo nostāju apstrīdētu.

Austrijas Augstākā administratīvā tiesa iztaujāja Tiesu par to, vai izmeklēšanas komisijai, kas ir piederīga likumdošanas varai un veic izmeklēšanu par darbībām attiecībā uz valsts drošību, ir saistoša VDAR un līdz ar to tā ir pakļauta datu aizsardzības iestādes kontrolei.

Tiesa nospriež, ka pat **izmeklēšanas komisijai, ko dalībvalsts parlaments izveidojis**, izmantojot savas tiesības īstenot kontroli pār izpildvaru, **principā jāievēro VDAR**.

VDAR patiešām nav piemērojama personas datu apstrādei, ko valsts iestādes veic tādas darbības ietvaros, kura vērsta uz valsts drošības aizsardzību. Taču – ja vien Austrijas Augstākās administratīvās tiesas veicamajā pārbaudē netiek konstatēts citādi – **attiecīgā izmeklēšana pati par sevi nešķiet esam vērsta uz valsts drošības aizsardzību**. Proti, šis izmeklēšanas komisijas mērķis bija izmeklēt, vai pastāv iespējama politiska ietekme uz kādu izpildvarai piederīgu iestādi, kuras uzdevums bija nodrošināt konstitucionālās kārtības aizsardzību un apkarot terorismu.

Savukārt valsts drošības apsvērumi var attaisnot, ka ar leģislatīvu pasākumu palīdzību tiek noteikti ierobežojumi no VDAR izrietošajiem pienākumiem un tiesībām. Tomēr no lietas materiāliem neizriet, ka attiecīgā izmeklēšanas komisija būtu apgalvojusi, ka liecinieka personvārda izpaušana bija nepieciešama valsts drošības aizsardzībai un balstīta uz leģislatīvu pasākumu. Lai gan tas ir jāpārbauda Austrijas Augstākajai administratīvajai tiesai.

Tā kā Austrija ir izvēlējusies izveidot tikai vienu uzraudzības iestādi VDAR izpratnē, proti, Datu aizsardzības iestādi, šīs iestādes kompetencē ir arī uzraudzīt to, kā VDAR ievēro tāda izmeklēšanas komisija kā pamatlietā aplūkotā, pat neatkarīgi no varas dalīšanas principa. Tas izriet no VDAR tiešās iedarbības un Savienības tiesību pārākuma tostarp pār valsts konstitucionālajām tiesībām.

PIEZĪME: Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēti CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106

Palieciet ar mums!

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes [Regula \(ES\) 2016/679](#) (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti [un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)].

² 2021. gada 1. decembrī šo biroju aizstāja Valsts drošības un izlūkošanas dienestu direkcija.